

TEMA 1

MODERNITAT, GLOBALITZACIÓ I PATRIMONI CULTURAL

ÍNDEX DEL TEMA 1

- El patrimoni cultural, el turisme i la modernitat.
- El desenvolupament de la modernitat.
- El procés de globalització.
- La globalització cultural i el turisme.
- De la tradició al patrimoni cultural.

CONCEPTES DEL TEMA 1

- Modernitat
- Globalització
- Turisme
- Cultura
- Tradició
- Patrimoni cultural

PATRIMONI, TURISME I MODERNITAT

- Cultura com a patrimoni i patrimoni cultural.
- **Herència** cultural col·lectiva i selectiva (propietat i transmissió).
- La rellevància social del patrimoni cultural.
- El **procés** de la patrimonialització.
- El patrimoni cultural, **producte** de la modernitat: canvi social i nostàlgia.
- Del sentit intern al **sentit global** del patrimoni cultural.
- Patrimoni cultural. Identitat i turisme.

PATRIMONI CULTURAL

Construcció social: selecció simbòlica, subjectiva, processual i reflexiva d'elements culturals (del **passat**) que, mitjançant mecanismes de mediació, conflicte, diàleg i negociació en què participen diversos agents socials, són **reciclats, readaptats, refuncionalitzats, resituats, revitalitzats, reconstruïts, resignificats o reinventats** en un context de **modernitat** i es transformen en una representació reflexiva i selectiva que es concreta o fixa en forma d'un **bé cultural valuós** que expressa la **identitat** historicocultural d'una comunitat.

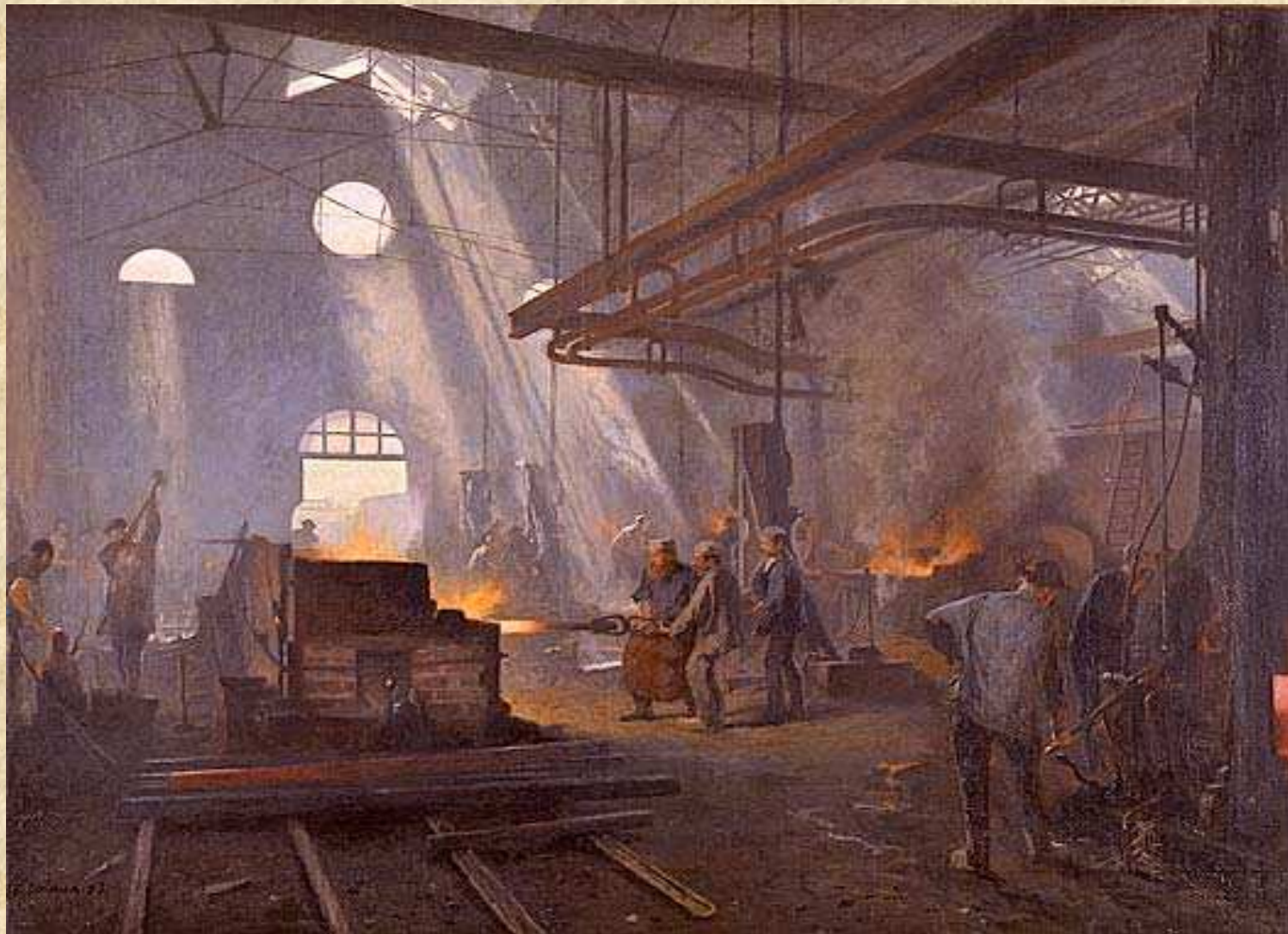
TRADICIÓ I MODERNITAT

- Estaments / classes modernes.
- Economia agrària / economia industrial i de serveis.
- Sistema feudal / sistema capitalista.
- Estat tradicional / Estat-nació.
- Legitimació religiosa / legitimació politicocientífica racional.
- Tradició-passat / progrés-futur.
- Temps cíclic / temps lineal.

REVOLUCIONS MODERNES

- Revolució demogràfica (**població**).
- Revolució Industrial (**economia capitalista**).
- Revolució burgesa (**política i Estat-nació**).
- Revolució científicotècnica (**cultura i comunicació**).
- Revolució moral i cosmològica (**secularització**).

PHILOSOPHIÆ
NATURALIS
PRINCIPIA
MATHEMATICA.

John AUCTORE *Frederick S. Phil. Soc.*
ISAACO NEWTONO, EQ. AURATO. *Feb. 24. 1704*

Perpetuis Commentariis illustrata, communi studio
PP. THOMÆ LE SEUR & FRANCISCI JACQUIER
Ex Gallicanâ Minorum Familiâ,
Matheseos Professorum.

TOMUS PRIMUS

GENEVÆ,

Typis BARRILLOT & FILII Bibliop. & Typogr.
MDCCXXXIX.

CARACTERÍSTIQUES DE LA MODERNITAT

- Creixement demogràfic (transició).
- Urbanització i desruralització.
- Industrialització (mercat i **capitalisme**).
- Auge de les comunicacions (**alteritat**).
- Increment de la mobilitat social.
- Expansió de la mobilitat psíquica i l'autonomia individual.
- Desenvolupament **tecnocientífic** accelerat.
- Burocratització, racionalització i diferenciació funcional (**Estat-nació**).

CARACTERÍSTIQUES DE LA MODERNITAT

- Secularització i desencantament (destradicionalització).
- Estranyament del passat i nou sentit de la història (progrés i orientació al futur).
- Separació i contracció entre espai i temps (del temps cíclic al lineal).
- Desancoratge o desarrelament (desterritorialització).
- Reflexivitat
- Globalització i acceleració del canvi social: velocitat.

ETAPES DE LA MODERNITAT

- Societat tradicional, preindustrial o premoderna (fins a la fi del segle XVIII o mitjan segle XIX).
- Societat de primera modernitat, modernitat simple o sòlida (fins al 1970 aprox.).
- Societat de segona modernitat, modernitat reflexiva o líquida (modernitat globalitzada), (des de 1970 aprox.).

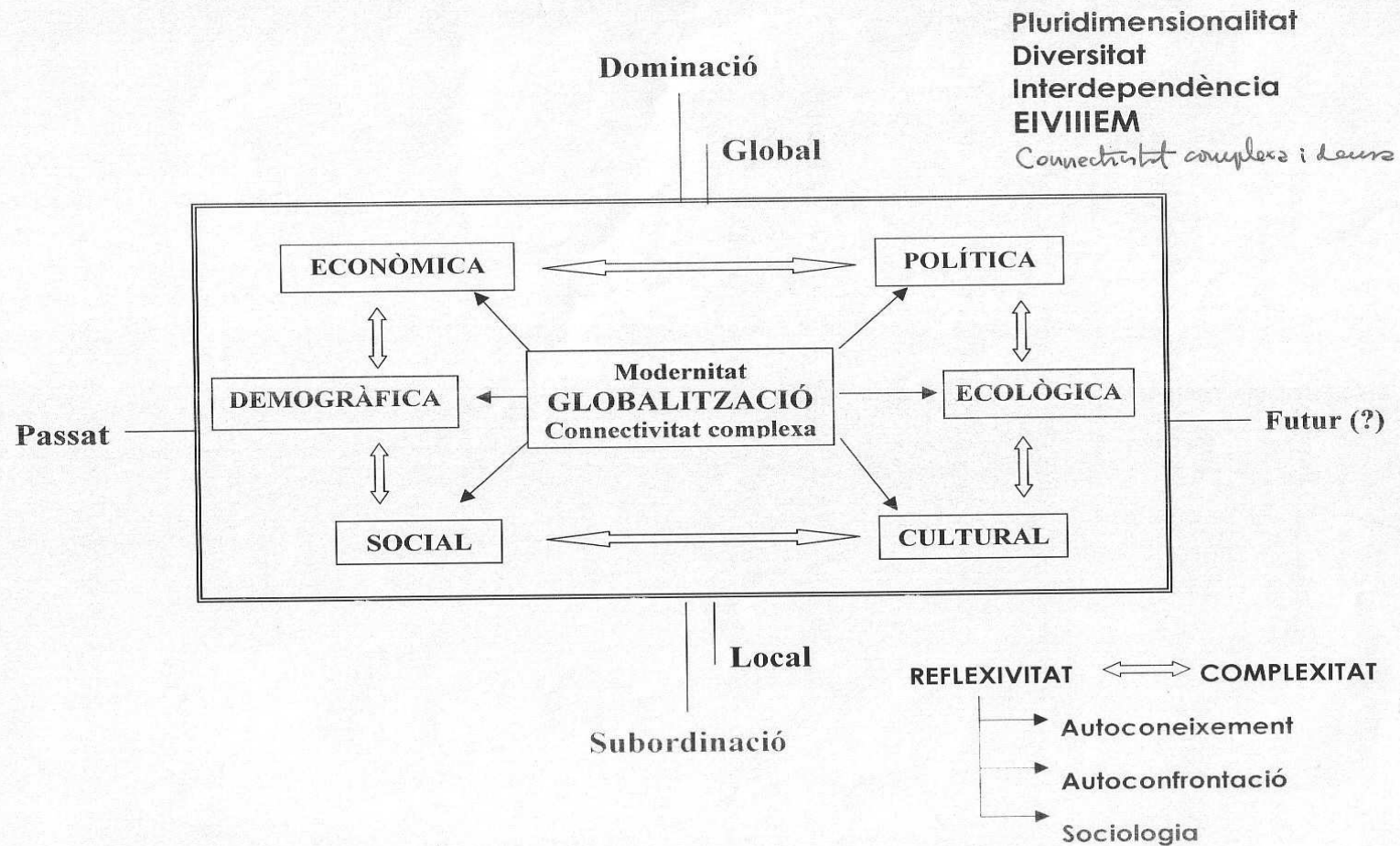
LA GLOBALITZACIÓ

- Estructures, individus, quotidianitat.
- Dimensions
- Problemes i conseqüències
- Tendències
- Moviments
- Conflictes
- Institucions
- Teories i interpretacions
- Història, riscos i reflexivitat.
- Interconnexió, interdependència i consciència.

FORMES DE REFLEXIVITAT

- Autoconstrucció del jo (individualització).
- Autoconeixement social.
 - Comunicatiu (mitjans).
 - Tècnic: ciència social (societat-sociologia.
 - Mitjançat (associacionisme) i immediat (individus).
- Autoconfrontament amb les conseqüències de la modernitat (riscos).
- Complexitat-reflexivitat-complexitat.

DIMENSIONS GLOBALITZACIÓ

MANIFESTACIONS GLOBALITZACIÓ

- Interdependència (glocalització).
- Connectivitat complexa i selectiva
- Procés contradictori i conflictiu no unilineal
- Multidimensionalitat i policentrisme
- Reflexivitat
- Mobilitat
- Ambivalència (visibilitat/opacitat), (+/-).
- Globalització com a atopia
- Unicitat no uniforme (societat-xarxa).
- Poder i dominació (informacionalisme).
- Dialèctica: estructura en construcció.
- Desigualtat i asimetria: condició global.

ETAPES GLOBALITZACIÓ

- Globalització premoderna (fins al 1500).
- Globalització moderna primera (1500-1850).
- Globalització moderna (1850-1945).
- Globalització contemporània (des de 1945).
- Globalització (*procés*), globalitat (*estat*), globalisme (*ideologia*).

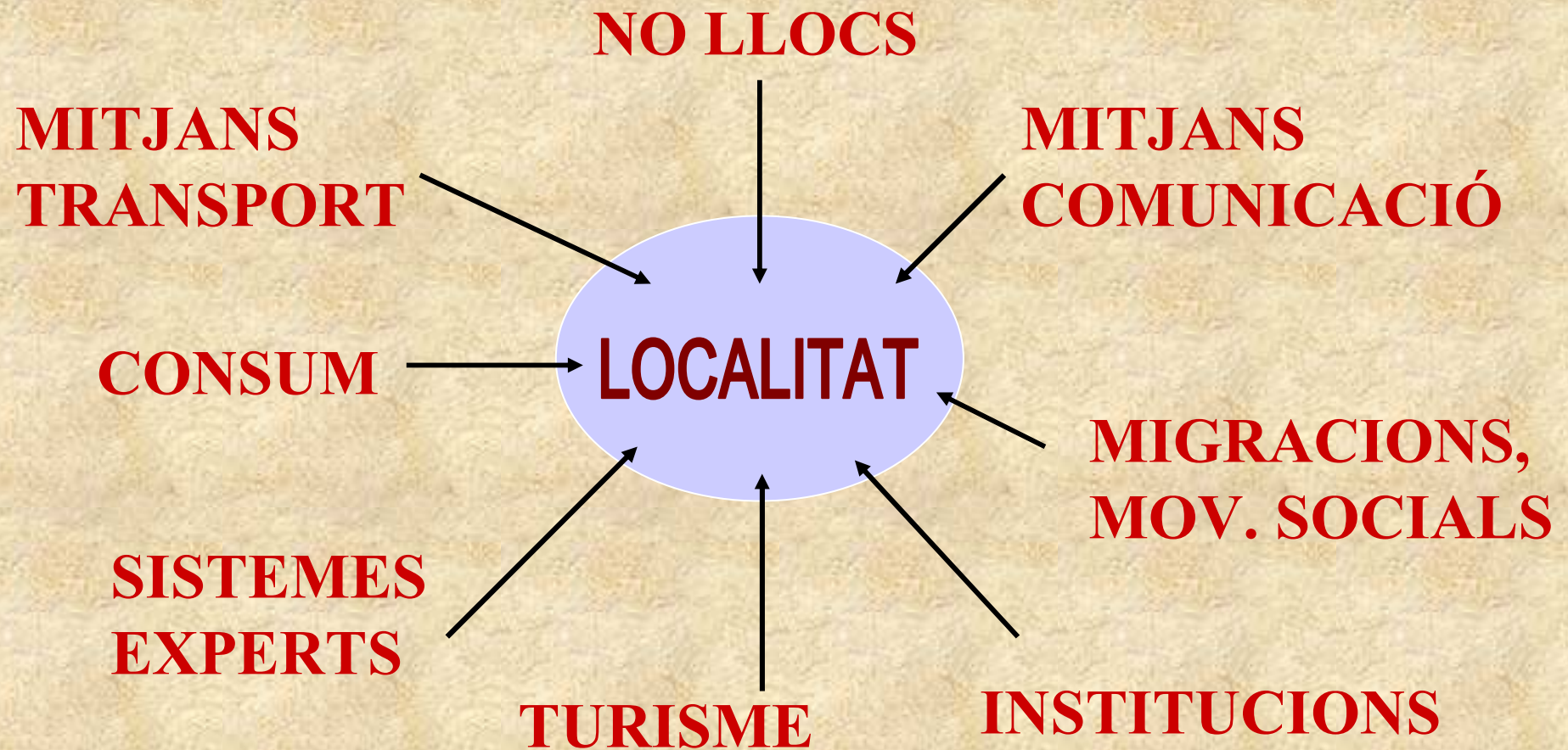
DIALÈCTIQUES MODERNITAT

- Desterritorialització-reterritorialització
(desterritorialitzada).
- Destradicionalització-retradicionalització
(patrimonialitzada).
- Desacralització-resacralització
(secularitzada).
- Naturalesa-medi ambient.
- Tradició-patrimoni cultural.
- Comunitat-identitat.

GLOBALITZACIÓ CULTURAL

- Connectivitat complexa cultural
- Circulació global de fluxos de formes simbòliques significatives (extensió, intensitat, velocitat).
- Objectes, persones i signes.
- Estructura reticular: mitjans de transport i comunicació.
- Producció, circulació, recepció.
- Impacte local: desterritorialització.
- La globalització i la cultura es constitueixen mútuament

DESTERRITORIALITZACIÓ CULTURAL

GLOBALITZACIÓ CULTURAL

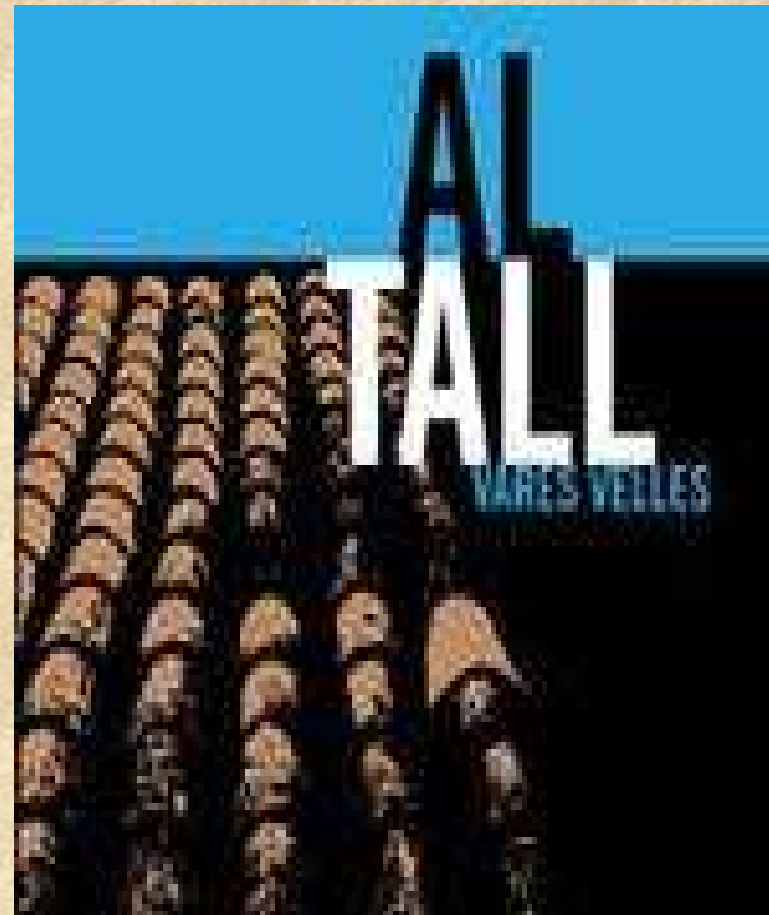
- **Homogeneïtzació:** convergència, homologació, sincronització, estandardització.
- **Diferenciació:** recepció activa, autoctonització i afirmació de les identitats singulars.
- **Hibridació:** simbiosi, mescla, fusió, diversitat cultural.
- **El patrimoni cultural i el turisme** estan afectats per les tres manifestacions

TRADICIÓ

Dispositiu discursiu (convenció retoricoideològica) al servei de les definicions socials de la **identitat** (sentit, reencantament, cohesió simbòlica), de l'exercici del **poder** o dels mecanismes de **mercat**, consistent en una **reinterpretació selectiva del passat cultural** amb la finalitat de la legitimació històrica dels projectes d'un present estranyat del passat i que es tradueix en un **constructe social reflexiu, multiforme, plural i en constant transformació.**

TRADICIÓ

- Expressió de **descontent** i **proposta alternativa** de vida
 - Tradicionalisme
 - Neoruralisme
 - Esoterisme
- Modernització (adaptació i actualització) de la tradició: **patrimoni cultural** i **turisme**.
- **Legitimació** d'identitats col·lectives, legitimació de l'autoritat política, explotació turisticocomercial, anàlisi científica i via d'evasió.

